

Nr 204.

Av herr **Boberg**, om undersökning för avhjäljande av de olägenheter, som föranledas av det s. k. ålbottengarnsfisket.

Ålbottengarnsfisket har utbredd sig mycket på ostkusten i våra sydligaste län under senare år. För 10 å 15 år sedan funnos ganska få ålbottengarn. För närvarande finnas över 400 endast i Södra Kalmar län, enligt vad fiskerikonsumenten därstädes meddelar.

Dessa garn utgöras av ett slags stora jätteryssjor, vilkas stänggårdar, som gå upp till och över vattenytan, sträcka sig hundratals meter ut mot djupet. Icke endast ålen utan all annan fisk, som vandrar där fram, hamnar vanligen i dessa garns inre. Som dessa stora fiskredskap stå ute natt och dag rätt länge såväl vår som höst, är det klart, att en myckenhet av fisk skall fångas i dem.

Detta är ju enbart bra, då det gäller en sådan fisk som ålen vid dess ut- och invandringar längs kusten. Men allehanda annan fisk går också in i dessa jätteryssjor. En del av dessa fisksorter reduceras därigenom alltför hårt.

Men det är en annan sak, som jag här önskar framhålla. Enär ålbottengarnens maskor måste vara ganska trånga, på det att ålen icke måtte tränga sig igenom dem, blir följden, att en stor myckenhet småfiskar, som ännu icke nått den storlek, att de på något sätt kunna vara matnyttiga, uppfångas i ryssjan bland de större fiskarna. Då dessa senare märka sin fångenskap, trängas och slå de för att bli befriade, varvid småfisken pressas mot ryssjans väggar och mot botten, så att en stor, ofta största delen av dem dör på grund av misshandeln samt även av brist på luft och näring.

Den misshushållning med det yngre fiskbeståndet, som på detta sätt äger rum, är större, än vad folk i allmänhet har reda på. Hela hästlass småfisk ödeläggas och tömmas mången gång ut i sjön till föda för måsar, kråkor och andra rovfåglar men till skada för det framtida fisket.

Vad man skall göra för att förhindra detta förfarande är en rätt så allvarsam fråga. Invändningen att dock icke *all* denna småfisk dör utan att en del kommer sig åter, är ju riktig, men förödelsen är i varje fall så stor, att uppmärksamheten måste riktas på den fara för fjällfiskebestånden, som ligger i detta sätt att misshushålla med småfisken. Många yrkesfiskare och kustbor ha gjort mig uppmärksam härpå och undrat, om icke något kan göras för att på lagstiftningens väg råda bot häremot.

Men vad skall göras och huru? Att upphöra med ålbottengarnsfisket är icke tänkbart, då endast i södra Kalmar län över 400 dylika garn inköpts och ut-

satts. Men så mycket kunde dock genom ingripande ske, att en bestämmelse, efter prövning, komme till stånd, som ålade ägare av bottengarn, att dessa garn måste vittjas 2 gånger dagligen, där naturhinder icke gjorde detta omöjligt. Härigenom skulle mycket småfisk räddas till livet och fjällfiskets bestånd bättre tryggas, än nu sker. — Detta är det första.

En annan sak är, att en reglering bör ske och närmare bestämmelser stadgas för utsättande av ålbottengarn, enär de eljes lätt kunna bli alldeles för många och vålla orättvisa på fiskets område. Klart är, att det icke kan och bör få utsättas huru många ålbottengarn som helst. Det skulle medföra ekonomisk risk för många, som genom konkurrensen läte sig narras att inköpa dylika garn. Bottengarn kosta upp till 3,000 kronor stycket och däröver. Då de måste stå ute en längre tid såväl vår som höst, är det klart, att de slitas och försvagas så att, när en del är gått, det icke är så mycket med dem, varför de måste ersättas med nya. Jag har mig bekant, att personer, som inköpt och satt ut ålbottengarn, fått så litet fisk under säsongen, att försäljningsvärdet knappt förräntat inköpspriset för garnet.

Det råder ock rätt mycken tvist emellan fiskevattensägarna för dessa garns skull. Härom m. m. skriver fiskerikonulenten i Södra Kalmar län bland annat:

»Det torde vara en allmän uppfattning, att ålbottengarnsfisket i hög grad verkar menligt på det s. k. fjällfisket (gädda, aborre, mört, ort, sik och vim). Bottengarnsfisket, bedrivet på sådana platser, där skärgårdsfisket är rikt givande, kan lätt bli så intensivt, att strandfiskbeståndet nära nog helt utrotas. Det stannar vanligen icke med att bottengarnsägaren enbart fångar den fisk, som finnes på hans egna fiskevatten. Är hans fiskerätt än av ringa omfattning, kan han faktiskt fiska upp stora delar av den fisk, som annars rätteligen borde tillhöra grannen. På detta sätt kan en bottengarnsfiskare, vilken t. ex. endast har så stort område som erfordras för utsättande av sitt bottengarn, faktiskt fånga mer fisk än ett tjugotal större fiskevattensägare, utan att dessa kunna göra något åt saken. Skulle samtliga dessa anskaffa bottengarn, bleve det ofta mycket mager affär för dem alla. Det kan därför gå så långt, att bottengarnsfisket gör slut på allt lönande fiske på ett ganska vidsträckt område.

Ha därtill bottengarnen utsatts vid inloppet till en större vik, där det innanför finnes ett hundratal fiskare med fiskerätt, kan det lätt hända, att det blir bottengarnsfiskaren, som bestämmer, om de övriga fiskevattensägarna erhålla någon fisk alls i sina redskap.

Ännu ett exempel. På en plats finnas tvenne ålbottengarnsfiskare intill varandra. Då den norr om belägne av dessa två skaffade ålbottengarn, så blev även den andre tvingad att göra likadant, enär annars grannens stora garn avstängde den norr ifrån kommande ålen. På detta sätt kan den enes fiske bli värdelöst på grund av grannens utsättande av garn framför ett mindre fiske.

De ofta återkommande rätttegångarna vid våra domstolar om tvistigheter vid fiske med ålbottengarn visa också tydligt behov utav lämpliga lagbestämmelser för fiske med bottengarn.»

En reglering bör sålunda ske på dessa områden och närmare stadganden om fiske med bottengarn tillkomma. — Detta är det andra.

Men härtill kommer en annan sak beträffande fiske med s. k. ålbottengarn. Där stranden är rätlinjig och ensartad, som t. ex. vid större delen av den skånska kusten, är det lätt att utfärda bestämmelser och ordna frågan om detta fiskesätt. Men där kusten är sönderskuren och tilltrasad i uddar, holmar, vikar och fjärdar, där ställer det sig långt svårare att få en rättvis fördelning av ålbottengarnsfisket till stånd.

Ja, frågan är, om fiske med dessa bottengarn skall få äga rum i inre fjärdar, där, såsom den nyss citerade konsulenten säger, »bottengarnet kan utsättas vid inloppet till en större vik, där det innanför finnes ett hundratal fiskare med fiskerätt». Det kan då lätt hända, att det blir bottengarnsfiskaren, som »bestämmer, om de övriga fiskevattensägarna skola erhålla någon fisk alls i sina redskap». Sådant kan omöjligt vara rättvist och riktigt. En närmare undersökning i syfte att åstadkomma rättvisa och ordning beträffande fisket med bottengarn i inre skärgårdar synes mig vara av behovet allvarligt påkallad. — Detta är det tredje.

På grund av vad jag sålunda anfört, ber jag att få föreslå,

att riksdagen ville ingå till Kungl. Maj:t med begäran om undersökning av här påtalade förhållanden för att få de olägenheter och brister, som nu vidlåda det s. k. ålbottengarnsfisket, avhjälpta.

Stockholm den 29 januari 1929.

Carl Boberg.

